

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

Η ενδυμασία και η σημασία της για τον άνθρωπο

Η ενδυμασία αποτελείται από κάθε τι με το οποίο ο άνθρωπος καλύπτει και στολίζει το σώμα του. Περιλαμβάνει δηλαδή τα ρούχα και τα συμπληρώματά τους (αξεσουάρ), όπως είναι τα παπούτσια, οι τσάντες, τα καπέλα, τα γάντια και άλλα. Σ' αυτήν περιλαμβάνονται επίσης τα κοσμήματα, το μακιγιάζ, ακόμα και το χτένισμα.

Η ενδυμασία έχει πολύ μεγάλη σημασία στη ζωή του ανθρώπου. **Καταρχάς**, είναι απαραίτητη για την υγεία, γιατί προστατεύει το σώμα από τις άσχημες καιρικές συνθήκες. Όμως, συνδέεται και με τον χαρακτήρα του ανθρώπου. Καθένας **διαλέγει** τον τρόπο με τον οποίο ντύνεται ανάλογα με την προσωπικότητά του. Ακόμη, υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ ενδυμασίας και ανθρώπινης συμπεριφοράς. Γι' αυτό, όταν κάποιος θέλει να κάνει μια σημαντική αλλαγή στη ζωή του, φροντίζει να **αλλάξει** το ντύσιμό του προς το καλύτερο. Εκφράζει μ' αυτόν τον τρόπο τη διάθεσή του για αλλαγή και βελτίωση του εαυτού του. Εξάλλου, όταν κάποιος είναι ωραία ντυμένος, νιώθει μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, γεγονός που αντανακλάται στη συμπεριφορά του. Τέλος, τα χρώματα που διαλέγει ο άνθρωπος για το ντύσιμό του όχι μόνο αποκαλύπτουν την προσωπικότητά του, αλλά επιδρούν και στη διάθεσή του.

Η ενδυμασία μπορεί να **δηλώνει** την κοινωνική τάξη ενός ανθρώπου και τον ρόλο του μέσα σ' αυτήν (π.χ. οι ειδικές βασιλικές ενδυμασίες), κάτι που συνέβαινε ιδιαίτερα στο παρελθόν. Επιπλέον, φανερώνει το φύλο του ανθρώπου. Για παράδειγμα, στον δυτικό πολιτισμό το φόρεμα αποτελούσε το χαρακτηριστικό γυναικείο ρούχο και τα παντελόνια το αντίστοιχο αντρικό. Η ενδυμασία μπορεί, επίσης, να δείχνει την ηλικία, όπως συνέβαινε με τα κοντά παντελόνια που παλαιότερα τα φορούσαν μόνο τα μικρά αγόρια. Σε ορισμένες περιπτώσεις τα ρούχα, ιδίως οι στολές, φανερώνουν το επάγγελμα ενός ατόμου. Άλλες φορές, η ενδυμασία δηλώνει την εθνικότητα (π.χ. οι χαρακτηριστικές εθνικές ενδυμασίες), τη θρησκεία (π.χ. το μαντήλι που καλύπτει συχνά το πρόσωπο των μουσουλμάνων γυναικών) ή την ιδεολογία του ανθρώπου (π.χ. το ντύσιμο των χίτις).

Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της ενδυμασίας αποτελεί η μόδα. Μόδα είναι οι αλλαγές στον τρόπο ντυσίματος που χαρακτηρίζουν μια χρονική περίοδο. Οι αλλαγές της μόδας εξαρτώνται από τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες, από τις αισθητικές **αντιλήψεις** κάθε περιόδου, καθώς και από την εξέλιξη της τεχνολογίας. Σήμερα η μόδα καθορίζεται κυρίως από τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την ενδυμασία.

Σε γενικές γραμμές, η ενδυμασία αποτελεί ένα είδος κώδικα επικοινωνίας. Είναι μια σιωπηλή γλώσσα που φανερώνει πολλά, όχι μόνο για τα άτομα, αλλά και για το κοινωνικό σύνολο και το πολιτισμικό περιβάλλον στο οποίο αυτά ζουν.

Οικιακή Οικονομία (2012). *Η ενδυμασία και η σημασία της για τον άνθρωπο*, 90-91. Υπ.ΠΔΒΜΘ. "Διόφαντος" ΙΤΥ και Εκδ. (διασκευή)

ΘΕΜΑΤΑ

A1. (Μονάδες 15)

A1. Για ποιους λόγους, σύμφωνα με τον συγγραφέα του κειμένου, η ενδυμασία έχει μεγάλη σημασία για τη ζωή του ανθρώπου; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. (Μονάδες 10)

A2. Να δώσετε από έναν πλαγιότιτλο στην πρώτη παράγραφο (Η ενδυμασία..... το χτένισμα) και την τρίτη παράγραφο (Η ενδυμασία..... των χίπις) του κειμένου.

(μονάδες 10)

B1. (Μονάδες 10)

B1.α. Να γράψετε μία συνώνυμη λέξη για καθεμιά από τις λέξεις του κειμένου με την **έντονη γραφή**, με βάση τη σημασία τους στο κείμενο: **καταρχάς, διαλέγει, αλλάξει, δηλώνει, αντιλήψεις.**

(μονάδες 5)

B1.β. Να γράψετε από μία πρόταση χρησιμοποιώντας καθεμιά από τις συνώνυμες λέξεις.

(μονάδες 5)

B2. (Μονάδες 15)

B2. Να επισημάνετε ποιες λέξεις/φράσεις στις περιόδους λόγου που ακολουθούν χρησιμοποιούνται με μεταφορική/ συνυποδηλωτική σημασία:

1. Η ενδυμασία είναι απαραίτητη για την υγεία, γιατί προστατεύει το σώμα από τις άσχημες καιρικές συνθήκες.

2. Η ενδυμασία μπορεί να δηλώνει την κοινωνική τάξη ενός ανθρώπου και τον ρόλο του μέσα σ' αυτήν (π.χ. οι ειδικές βασιλικές ενδυμασίες), κάτι που συνέβαινε ιδιαίτερα στο παρελθόν.

3. [Η μόδα] είναι μια σιωπηλή γλώσσα που φανερώνει πολλά, όχι μόνο για τα άτομα, αλλά και για το κοινωνικό σύνολο και το πολιτισμικό περιβάλλον στο οποίο αυτά ζουν.

(μονάδες 15)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Η ενδυμασία έχει μεγάλη σημασία για τον άνθρωπο. Σ' ένα πρώτο επίπεδο προστατεύει το ανθρώπινο σώμα από τις καιρικές συνθήκες. Επιπλέον, συνδέεται στενά με την προσωπικότητα, αλλά και με την κοινωνική ταυτότητα του ατόμου. Ο άνθρωπος αλλάζει προς το καλύτερο το ντύσιμό του, όταν θέλει να βελτιώσει και τη διάθεσή του. Τέλος, τα χρώματα των ρούχων έχουν μεγάλη σημασία, διότι εξωτερικεύουν την προσωπικότητα του ατόμου, τονώνουν την αυτοπεποίθησή του και ως εκ τούτου συμβάλλουν κι αυτά στη βελτίωση της διάθεσης.

A2. Πλαγιότιτλος 1^{ης} παραγράφου: «Τα στοιχεία της ενδυμασίας»
Πλαγιότιτλος 3^{ης} παραγράφου: «Οι λειτουργίες της ενδυμασίας»

B1.α.

καταρχάς = πρωτίστως

διαλέγει = επιλέγει

αλλάξει = τροποποιήσει

δηλώνει = φανερώνει

αντιλήψεις = απόψεις

β.

Πρωτίστως πρέπει να τονιστεί ότι χωρίς την παιδεία ο άνθρωπος μένει ανεπαρκής.

- Ο άνθρωπος πρέπει να **επιλέγει** το επάγγελμά του έχοντας εξετάσει πολλές παραμέτρους.
- Ο μηχανικός έπρεπε να **τροποποιήσει** το αρχικό του σχέδιο καθώς αυτό είχε σημαντικές παραλήψεις.
- Η σιωπή των ανθρώπων πολλές φορές **φανερώνει** αμηχανία ή ενοχή.
- Οι διαφορετικές **απόψεις** που εκφράζονται για ένα θέμα συμβάλλουν στο να αντιμετωπιστεί σφαιρικά.

B2. Οι λέξεις/ φράσεις που χρησιμοποιούνται με μεταφορική σημασία είναι:

1. ...άσχημες καιρικές συνθήκες
2. Η ενδυμασία μπορεί να δηλώνει την κοινωνική τάξη ενός ανθρώπου και τον ρόλο του μέσα σ' αυτήν....
3. ...είναι μια σιωπηλή γλώσσα...